Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

19. september 2018 *

Eelotsusetaotlus – Eelotsuse kiirmenetlus – Õigusalane koostöö kriminaalasjades – Direktiiv (EL) 2016/343 – Süütuse presumptsioon – Avalikud seisukohavõtud süü kohta – Õiguskaitsevahendid – Vahistamise kui tõkendi seaduslikkuse kontrollimise menetlus

Kohtuasjas C-310/18 PPU,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Spetsializiran nakazatelen sad'i (kriminaalasjade erikohus, Bulgaaria) 11. mai 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse samal kuupäeval, kriminaalasjas järgmise isiku suhtes:

Emil Milev,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin (ettekandja) ja E. Regan,

kohtujurist: M. Wathelet,

kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. juuli 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– E. Milev, kes esindas ennast ise,

– Madalmaade valitsus, esindaja: M. K. Bulterman,

– Euroopa Komisjon, esindajad: R. Troosters ja Y. Marinova,

olles 7. augusti 2018. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul (ELT 2016, L 65, lk 1), artikli 3, artikli 4 lõike 1 ja artikli 10 tõlgendamist koosmõjus direktiivi põhjendustega 16 ja 48 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklitega 47 ja 48.

2 Taotlus on esitatud E. Milevi suhtes alustatud kriminaalmenetluses seoses tema vahi all pidamisega.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 2016/343 põhjenduses 10 on märgitud:

„Käesoleva direktiivi eesmärk on kahtlustatavate ja süüdistatavate menetlusõiguste kaitse ühiste miinimumnormide kehtestamisega suurendada liikmesriikide usaldust üksteise kriminaalõiguse süsteemide vastu, aidates sellega kaasa kriminaalasjades tehtavate otsuste vastastikuse tunnustamise hõlbustamisele. Sellised ühised miinimumnormid peaksid kõrvaldama ka takistused kodanike vabalt liikumiselt liikmesriikide territooriumil.“

4 Direktiivi põhjendus 16 on sõnastatud järgmiselt:

„Süütuse presumptsiooni põhimõtet rikutaks, kui ametiasutuse avalikus avalduses või kriminaalmenetluses tehtud otsuses (välja arvatud see, milles otsustatakse süü küsimus) osutatakse kahtlustatavale või süüdistatavale kui süüdlasele, ilma et kõnealuse isiku süüd oleks seaduse kohaselt tõendatud. Nimetatud avaldused ja kriminaalmenetluses tehtud otsused ei tohiks viidata sellele, et kõnealune isik on süüdi. See ei piira süüdistaja toiminguid, mille eesmärk on tõendada kahtlustatava või süüdistatava süü, ega menetluslikku laadi eelotsuseid, mille teevad õigus- või muud pädevad asutused ning mille aluseks on kahtlustused või süüstavad tõendid. See ei tohiks piirata ka menetluslikku laadi eelotsuseid, mida teevad kohtud või muud pädevad asutused ning mille aluseks on kahtlustused või süüstavad tõendid, näiteks otsused eelvangistuse kohta, tingimusel et sellistes otsustes ei osutata kahtlustatavale või süüdistatavale kui süüdlasele. Enne menetluslikku laadi eelotsuse tegemist võib pädeval asutusel osutuda vajalikuks kõigepealt kontrollida, kas kahtlustatava või süüdistatava vastu on piisavalt süüstavaid tõendeid asjaomase otsuse põhjendamiseks, ning otsuses võib nendele tõenditele viidata.“

5 Direktiivi põhjenduses 48 on selgitatud:

„Kuna käesolevas direktiivis kehtestatakse miinimumnormid, peaks liikmesriikidel olema võimalik direktiivis sätestatud õigusi laiendada, et tagada kaitse kõrgem tase. Liikmesriikide pakutava kaitse tase ei tohiks kunagi langeda allapoole nõuetest, mis on sätestatud hartas või [Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis], nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus ja Euroopa Inimõiguste Kohus.“

6 Nimetatud direktiivi artikkel 1 „Reguleerimisese“ näeb ette:

„Käesolevas direktiivis sätestatakse ühised miinimumnormid, mis käsitlevad

a) süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte kriminaalmenetluses,

b) õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul.“

7 Direktiivi 2016/343 artikkel 2 „Kohaldamisala“ sätestab:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse kriminaalmenetluses kahtlustatavale või süüdistatavale füüsilisele isikule. Seda kohaldatakse kõigis kriminaalmenetluse staadiumites alates hetkest, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo või väidetava kuriteo toimepanemises, kuni otsuse tegemiseni selle kohta, kas isik on asjaomase kuriteo toime pannud, ja see otsus on muutunud lõplikuks.“

8 Direktiivi artikkel 3 „Süütuse presumptsioon“ näeb ette:

„Liikmesriigid tagavad, et kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süüd ei ole seaduse kohaselt tõendatud.“

9 Direktiivi artikli 4 „Avalikud seisukohavõtud süü kohta“ lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kuni kahtlustatava või süüdistatava süü ei ole seaduse kohaselt tõendatud, ei osutata ametiasutuste avalikes avaldustes ega kriminaalmenetluses tehtud otsustes, välja arvatud nendes, milles otsustatakse süü küsimus, kõnealusele isikule kui süüdlastele. See ei piira süüdistaja toiminguid, mille eesmärk on tõendada kahtlustatava või süüdistatava süü, ega menetluslikku laadi eelotsuseid, mille teevad õigus- või muud pädevad asutused ning mille aluseks on kahtlustused või süüstavad tõendid.“

10 Direktiivi artikkel 10 „Õiguskaitsevahendid“ näeb ette:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kahtlustataval ja süüdistataval on tõhusad õiguskaitsevahendid, juhul kui nende käesoleva direktiivi kohaseid õigusi rikutakse.

2. Ilma et see piiraks tõendite lubatavust käsitlevate riigisiseste õigusnormide ja süsteemide kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kahtlustatava või süüdistatava antud selliste ütluste või tõendite hindamisel, mille saamisel rikuti tema õigust vaikida või õigust ennast mitte süüstada, austatakse kaitseõigust ja menetluse õiglust.“

Bulgaaria õigus

11 Kriminaalmenetluse seadustiku (Nakazatelno-protsesualen kodeks, edaspidi „NPK“) § 63 lõige 1 sätestab:

„Tõkendina kohaldatakse „vahistamist“, kui on piisav alus kahtlustada, et isik on pannud toime süüteo […]“.

12 NPK § 64, mis puudutab kohtueelses menetluses tõkendina vahistamise kohaldamist, näeb ette:

„Kohus kohaldab tõkendina vahistamist, kui § 63 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud […]“.

13 NPK artikli 65 lõiked 1 ja 4 näevad ette, et kohtueelse menetluse ajal võib kahtlustatav või süüdistatav, kelle suhtes on kohaldatud „vahistamist“, igal ajal taotleda vahistatuse põhjendatuse kontrolli. Kohus kontrollib siis, kas kõik põhjused, mis olid vahistamise aluseks, sealhulgas piisav alus kahtlustada, et isik on süüteo toime pannud, on jätkuvalt olemas.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 2008. aastal ühes Sofia (Bulgaaria) kaupluses toime pandud röövimisega seoses alustatud kriminaalmenetluses kahtlustati, et E. Milev oli üks selle süüteo toimepanijatest. Talle süüdistust siiski ei esitatud.

15 31. juulil 2009 uurimine peatati, ilma et oleks tehtud kindlaks ühtegi kahtlusalust.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et E. Milevi suhtes on alustatud kaks teist kriminaalasja.

17 Esimese kriminaalasja kohta, mis puudutab pangaröövi, täheldab ta, et Bulgaaria kohus keeldus E. Milevit vahistamast põhjusel, et põhitunnistaja BP ütlused ei olnud usaldusväärsed. Selles kohtuasjas ei ole veel tehtud mingit sisulist otsust.

18 Teise kriminaalasja kohta, mis puudutab röövimiste toimepanemise eesmärgil tegutseva kuritegeliku ühenduse juhtimist ning milles BP on samuti põhitunnistaja, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et E. Milevit peeti vahi all 24. novembrist 2013 kuni 9. jaanuarini 2018: kuupäevani, mil ta mõisteti kõikides talle esitatud süüdistuse punktides õigeks, kuna Bulgaaria kohus leidis, et BP ütlused ei ole usaldusväärsed. E. Milevit siiski vahi alt ei vabastatud.

19 2008. aastal toime pandud röövimist puudutavas kriminaalasjas alustati 11. jaanuaril 2018 uuesti menetlust. BP kuulati uuesti tunnistajana üle.

20 Samal päeval viidi E. Milev kohtu ette, kes pidi otsustama tema vahi all pidamise küsimuse.

21 Esimeses kohtuastmes rahuldati prokuröri taotlus hoida E. Milevit vahi all põhjendusega, et „esmapilgul“ olid tunnistaja BP ütlused usaldusväärsed. Teises kohtuastmes jäeti vahistamisotsus tunnistaja BP üksikasjalike ütluste põhjal muutmata põhjendusel, et teda saab võtta kriminaalvastutusele valetunnistuse andmise eest. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul analüüsisid need kaks kohut BP ütlusi eraldivõetuna, võrdlemata neid teiste tõenditega, mis E. Milevit õigustavad. Lisaks ei võtnud need kohtud seisukohta E. Milevi advokaadi poolt selles osas esitatud väidete kohta.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et vahi alla jätmise põhjendatuse kontrolli raames leidis esimese astme kohus, et tõendeid ei ole vaja analüüsida üksikasjalikult, ning analüüsis ainult BP ütlusi. Nimetatud esimese astme kohus leidis veel, et E. Milevit võib vahi all pidada nõrgema tõendusjõuga süüstavate tõendite alusel. Teise astme kohus kinnitas seda hinnangut, tõdedes, et esimese astme kohus oli uurinud väga üldiselt tunnistajate ütlusi, ning et tõendid, „kuigi need on kokkuvõtlikud, […] [toetasid] süüdistust […] ning neid ei [olnud] teiste tõenditega ümber lükatud“.

23 Vahistatuse põhjendatuse teise kontrolli raames leidis teise astme kohus, et muudetud redaktsioonis NPK kohaselt ei tule toimikusse kantud ütlusi ja tõendeid hinnata mitte põhjalikult, vaid väga üldiselt, ning et sealjuures piisas tuvastamisest, et esinevad üldine tõenäosus ja kahtlus, et E. Milev oli osalenud kõnealuse süüteo toimepanemisel.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et teise astme kohus ei korraldanud kahtlustava advokaadi väidete osas, mis puudutasid BP ühtluste erapoolikust ja ebausaldusväärsust, võistlevat menetlust ega võtnud nende väidete suhtes seisukohta.

25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täheldab, et E. Milev pöördus tema poole kaebusega, milles ta palus tema vahistatuse seaduslikkuse küsimus uuesti läbi vaadata.

26 Nimetatud kohtu sõnul arvab E. Milev, et riigisiseses õiguses ette nähtud tingimust, mis peab vahistamise kohaldamiseks ja vahi all pidamiseks olema täidetud ja mis eeldab „piisava aluse“ olemasolul kahtlustada, et isik on toime pannud kuriteo, tuleb tõlgendada nii, nagu see on sisustatud

Euroopa Inimõiguste Kohtu 30. augusti 1990. aasta otsuses Fox, Campbell ja Hartley *vs.* Ühendkuningriik (CE:ECHR:1990:0830JUD001224486). Ta väidab niisiis, et selle tingimuse kohaselt on nõutav selliste objektiivsete andmete olemasolu, mis veenaksid objektiivset kõrvalseisjat selles, et asjaomane isik on kõnealuse teo tõenäoliselt toime pannud. E. Milev esitas ka konkreetsed argumendid, mis puudutavad tunnistaja BP usaldusväärsust, ning tema advokaat esitas hulga taotlusi, et kogutaks tõendeid tunnistaja BP ütluste usaldusväärsuse kontrollimiseks.

27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus nendib, et riigisisene õigus ja kohtupraktika on selles valdkonnas edasi arenenud.

28 Selle tulemusel on „piisava aluse“ kontrollimisega seoses välja kujunenud uus riigisisene kohtupraktika, mille kohaselt tuleb kohtul, kelle poole on kas kohtueelses menetluses või kohtumenetluse etapis pöördutud, võtta tõendite suhtes seisukoht pärast nende vaatlemist nii, nagu need „esmapilgul“ paistavad, mitte aga neid üksikasjalikult uurida.

29 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et vahi all pidamise põhjendatust puudutavad otsused kujutavad endast direktiivi 2016/343 artikli 4 lõike 1 teise lause tähenduses „menetluslikku laadi eelotsuseid“, millel on ka mõned selle sätte esimeses lauses viidatud selliste otsuste omadused, milles „otsustatakse süü küsimus“.

30 Seega tekib nimetatud kohtul ka küsimus, millisel tasemel kontrolli tuleb tal põhiliste süüstavate tõendite üle teostada ja mil määral peab ta andma kahtlustatava argumentidele selge ja konkreetse vastuse, arvestades direktiivi 2016/343 artiklis 10 ja harta artikli 47 lõikes 1 nimetatud kaitseõiguse elemente. Lõpuks soovib ta teada, kas asjaolu, et direktiivi põhjenduses 16 on kirjas, et menetluslikku laadi eelotsus „võib“ süüstavatele „tõenditele viidata“, tähendab, et nende tõendite üle võib vaielda võistlevas menetluses kohtu ees või võib kohus nendele tõenditele vaid viidata.

31 Neil asjaoludel otsustas Spetsializiran nakazatelen sad (kriminaalasjade erikohus, Bulgaaria) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 2016/343 artikliga 3, artikli 4 lõike 1 teise lausega, artikliga 10, põhjenduse 16 neljanda ja viienda lausega ja põhjendusega 48 ning harta artiklitega 47 ja 48 on kooskõlas liikmesriigi kohtupraktika, mille kohaselt on tõkendi „vahistamine“ jätkuva kohaldamise (neli kuud pärast kahtlustatava või süüdistatava kinnipidamist) eelduseks „piisava aluse“ olemasolu, mida mõistetakse nõnda, et „esmapilgul“ nähtub, et kahtlustatav või süüdistatav võis kõnealuse süüteo toime panna?

Või kui see nii ei ole, siis kas ülalnimetatud sätetega on kooskõlas liikmesriigi kohtupraktika, mille kohaselt loetakse „piisavaks aluseks“ suurt tõenäosust, et kahtlustatav või süüdistatav on kõnealuse süüteo toime pannud?

2. Kas direktiivi 2016/343 artikli 4 lõike 1 teise lausega, artikliga 10, põhjenduse 16 neljanda ja viienda lausega ja põhjendusega 48 ning harta artikliga 47 on kooskõlas liikmesriigi kohtupraktika, mille kohaselt peab kohus eelnevalt kohaldatud tõkendi „vahistamine“ muutmiseks esitatud taotluse kohta tehtavat otsust põhjendama ilma süüstavaid ja õigustavaid tõendeid võrdlemata, isegi kui kahtlustatava või süüdistatava kaitsja on sellekohaseid argumente esitanud, kusjuures selle piirangu ainus põhjus on see, et kohtunik jääks erapooletuks, juhul kui see kohtuasi peaks määratama talle sisuliseks läbivaatamiseks?

Või kui see nii ei ole, siis kas ülalnimetatud sätetega on kooskõlas kohtupraktika, mille kohaselt uurib kohus tõendeid üksikasjalikumalt ja täpsemalt ning vastab selgelt kahtlustatava või süüdistatava kaitsja argumentidele, isegi kui ta nõnda riskib sellega, et ta ei saa, juhul kui see kohtuasi määratakse talle sisuliseks läbivaatamiseks, seda sisuliselt läbi vaadata ega süü küsimuses otsust teha, mis tähendaks seda, et sisuliselt vaataks selle kohtuasja läbi teine kohtukoosseis?“

Eelotsuse kiirmenetlus

32 Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas taotluse lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artikli 107 alusel eelotsuse kiirmenetluses.

33 Nimetatud kohus märgib oma taotluse põhjenduseks, et E. Milev viibib praegu vahi all ning et ta lahendab tema vahistatuse pikendamise seaduslikkuse küsimuse Euroopa Kohtu vastusest lähtudes.

34 Seoses sellega tuleb rõhutada esiteks, et käesolev eelotsusetaotlus puudutab direktiivi 2016/343 tõlgendamist, mis kuulub EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega reguleeritud valdkonda, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Seega võib eelotsusetaotluse lahendada eelotsuse kiirmenetluses.

35 Teiseks, mis puutub kiireloomulisusse, siis tuleb Euroopa Kohtu praktika kohaselt arvesse võtta asjaolu, et põhikohtuasjas kõnesolevalt isikult on praegu võetud vabadus ja tema vahi all pidamine sõltub selle kohtuasja vaidluse lahendusest (28. juuli 2016. aasta kohtuotsus JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

36 Käesoleval juhul ilmneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabest, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktides 19–25, et E. Milevilt on praegu võetud vabadus ja tema vahi all pidamine sõltub Euroopa Kohtu otsusest, kuna esitatud küsimustele Euroopa Kohtult vastuse saamisel võidakse ta viivitamata vabastada (vt selle kohta 22. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 59).

37 Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohtu esimene koda 5. juunil 2018 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist rahuldada eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotlus lahendada käesolev eelotsusetaotlus kiirmenetluses.

Eelotsuse küsimuste analüüs

38 Nende küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2016/343 artiklit 3, artikli 4 lõiget 1 ja artiklit 10 koosmõjus direktiivi põhjendustega 16 ja 48 ning harta artiklitega 47 ja 48 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriigi kohus kontrollib, kas esineb riigisisese õiguse tähenduses „piisav alus“ kahtlustada, et isik on süüteo toime pannud – mis on selle isiku vahi all pidamise eelduseks –, võib see kohus piirduda tõdemusega, et esmapilgul võis see isik selle süüteo toime panna, või peab kohus uurima, kas on suur tõenäosus, et nimetatud isik selle süüteo toime pani. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib veel küsimus, kas neid sätteid tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi kohus, kes lahendab tõkendi „vahistamine“ muutmiseks esitatud taotlust, võib oma otsust põhjendada ilma süüstavaid ja õigustavaid tõendeid võrdlemata, või peab see kohus läbi viima nende tõendite üksikasjaliku uurimise ja andma vahistatud isiku esitatud argumentidele selge vastuse.

39 Sissejuhatuseks tuleb osutada direktiivi 2016/343 artiklile 2, mille kohaselt kohaldatakse seda direktiivi kriminaalmenetluses kahtlustatavatele või süüdistatavatele kõigis kriminaalmenetluse staadiumides alates hetkest, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo või väidetava kuriteo toimepanemises, kuni otsuse tegemiseni selle kohta, kas isik on asjaomase kuriteo toime pannud, ja see otsus on muutunud lõplikuks.

40 Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb lahendada E. Milevi suhtes käimasolevas kriminaalmenetluses põhjusel, et on piisav alus kahtlustada, et ta on kuriteo toime pannud, tõkendina kohaldatud vahistamise seaduslikkuse küsimus, siis tuleb asuda seisukohale, et direktiiv 2016/343 on E. Milevi ja kõnealuse riigisisese menetluse suhtes kohaldatav.

41 Kuna aga eelotsusetaotlusest ei selgu, et põhikohtuasi puudutaks sellise tõhusa õiguskaitsevahendi olemasolu, nagu on ette nähtud direktiivi 2016/343 artikli 10 lõikes 1, või mõnda nimetatud direktiivi artikli 10 lõikega 2 reguleeritud valdkonda, siis ei oma see artikkel tähtsust selle vastuse andmisel, mida Euroopa Kohtult on käesolevas kohtuasjas palutud.

42 Mis puutub teistesse direktiivi 2016/343 sätetesse, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus on viidanud, siis tuleb märkida, et nimetatud direktiiv näeb ette, et liikmesriigid tagavad, et kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole seaduse kohaselt tõendatud.

43 Direktiivi artikli 4 lõige 1 sätestab, et liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kuni kahtlustatava või süüdistatava süü ei ole seaduse kohaselt tõendatud, ei osutata muu hulgas kriminaalmenetluses tehtud otsustes, välja arvatud nendes, milles otsustatakse süü küsimus, kõnealusele isikule kui süüdlasele; see ei takista menetluslikku laadi eelotsuste tegemist kohtute poolt ning need põhinevad kahtlustel või süüstavatel tõenditel.

44 Seda sätet tuleb tõlgendada koosmõjus direktiivi 2016/343 põhjendusega 16, mille kohaselt tuleb süütuse presumptsiooni mõista nii, et see ei piira vahistamisotsuste tegemist, tingimusel et sellistes otsustes ei osutata kahtlustatavale või süüdistatavale kui süüdlasele. Sama põhjenduse kohaselt võib kohtul enne menetluslikku laadi eelotsuse tegemist tekkida vajadus kõigepealt kontrollida, kas kahtlustatava või süüdistatava vastu on piisavalt süüstavaid tõendeid asjaomase otsuse põhjendamiseks, ning otsuses võib nendele tõenditele viidata.

45 Lisaks tuleb märkida, et direktiivi 2016/343 eesmärk – nagu see tuleneb direktiivi artiklist 1 ja põhjendusest 9 – on sätestada ühised miinimumnormid, mis käsitlevad süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kohtulikul arutelul.

46 Direktiivi 2016/343 põhjenduse 10 kohaselt kehtestatakse direktiiviga kahtlustatavate ja süüdistatavate menetlusõiguste kaitse ühised miinimumnormid, et suurendada liikmesriikide usaldust üksteise kriminaalõiguse süsteemide vastu, aidates sellega kaasa kriminaalasjades tehtavate otsuste vastastikuse tunnustamise hõlbustamisele.

47 Arvestades direktiiviga 2016/343 läbi viidud ühtlustamise minimaalset laadi, ei saa seda järelikult tõlgendada nii, nagu see oleks täielik ja ammendav instrument, mille eesmärk on kehtestada vahistamisotsuste tegemise kõik tingimused.

48 Eeltoodust tuleneb, et direktiiv 2016/343 ning eelkõige selle artikkel 3 ja artikli 4 lõige 1 ei keela selliste menetluslikku laadi eelotsuste tegemist, nagu kohtu otsus kohaldada tõkendina vahistamist, mis põhinevad kahtlustel või süüstavatel tõenditel, tingimusel et sellistes otsustes ei osutata vahistatule kui süüdlasele. Seoses eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustega osas, milles ta soovib teada saada tingimusi, millistel võib teha vahistamisotsuse, ja küsib eelkõige selle veendumuse määra kohta, mis peab tal teo toimepanija suhtes olema, ning erinevate tõendite uurimismeetodite ja põhjenduse ulatuse kohta, mis tal tuleb talle esitatud argumentide kohta anda, tuleb tõdeda, et neid küsimusi direktiiv ei reguleeri, vaid need jäävad riigisisese õiguse kohaldamisalasse.

49 Järelikult tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 2016/343 artiklit 3 ja artikli 4 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et need ei keela selliste menetluslikku laadi eelotsuste tegemist, nagu kohtu otsus kohaldada tõkendina vahistamist, mis põhinevad kahtlustel või süüstavatel tõenditel, tingimusel et nendes otsustes ei osutata vahistatule kui süüdlasele. Seevastu ei reguleeri nimetatud direktiiv tingimusi, millistel võib vahistamisotsused teha.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul, artiklit 3 ja artikli 4 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et need ei keela selliste menetluslikku laadi eelotsuste tegemist, nagu kohtu otsus kohaldada tõkendina vahistamist, mis põhinevad kahtlustel või süüstavatel tõenditel, tingimusel et nendes otsustes ei osutata vahistatule kui süüdlasele. Seevastu ei reguleeri nimetatud direktiiv tingimusi, millistel võib vahistamisotsused teha.

Allkirjad